

LEMBRANZAS DA ILLA DE ONS

CATÁLOGO DA EXPOSICIÓN DE ÓLEOS E PLUMAS DE MANOLO FEIJUT (3 - 18 maio 1985)

Por: Manolo Feijóo

Introducción:

Esta é unha exposición homenaxe aos colonos da Illa de Ons e a todos os que por alí pasaron, malos e bos, así como ás aves migratorias nas súas recaladas temporeiras, tamén aos coellos que polo monte e polo acantilado pululan, e non esquezamos aos peixes e sobre todo aos polbos que son os reis da Ría; e tamén para o meu can "Carallo" que foi musa e compañeiro.

Lembranzas da Illa de ONS

óleos e plumas de

Lembranzas da Illa de Ons

Nas miñas longas singraduras, dende as costas de Terranova no inverno e Groenlandia no verán, topaba, pola proa do barco nas recaladas en Vigo, coa Illa de Ons. Polo día erguíase maxestosamente do mar, coroada polo faro, e de noite víanse por detrás do horizonte os destellamentos da súa luz intermitente. Este foi o meu primeiro contacto coa fermosa illa e aínda que afastada, algo me atraía a ela, algo me levaba alá.

Pasados algúns anos, atopei en Madrid, un día, co meu bo amigo Celso Emilio Ferreiro, xa levado agora para a outra

*Case tódolos cadros que figuran nesta exposición, integrada por sesenta e seis obras, dez realizadas a óleo e cincuenta e seis a tinta, e moitas máis, foron realizadas na illa de Ons, a campo aberto, na intemperie; unhas veces sobre a area dunha praia, outras sobre un penedo do monte ou nos acantilados e inclusive algúns a bordo dunha dorna. Para a súa realización baseeime nas tres var **humidade, a soidade e o abandono.***

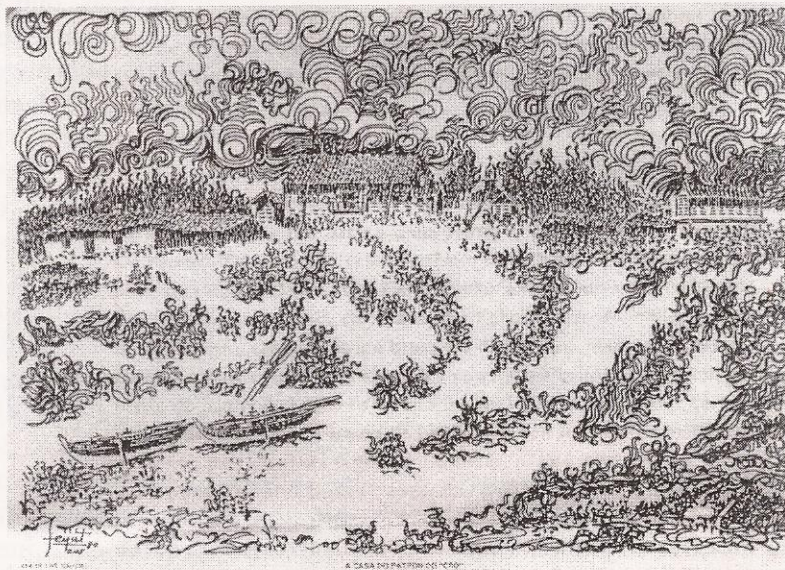
*De aí partiu o nacemento dun trazo curvilíneo para darlle movemento ao ceo, ás nubes, á vexetación e ao mar que eu cualifiquei como **ESTILO ONS.***

beira do mar da morte. Debeu de atoparme tan escangallado que me dixo o seguinte: "Manolo, ti que capeaches máis temporais na terra que no mar, precisas dunha boa repación". Tomamos unhas cantas cuncas de viño nun mesón galego e a cousa quedou niso.

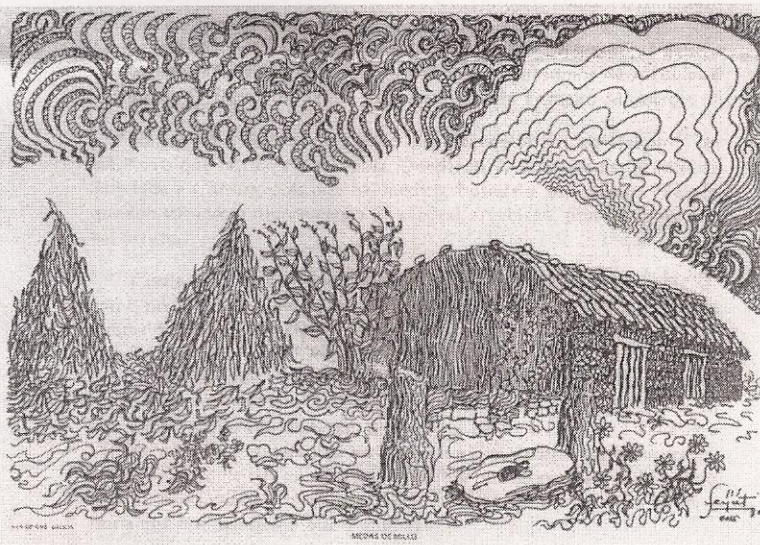
Pasou algún tempo polas miñas cadernas e aquelas palabras petábanme no peito coma as andadas de artillería lanzadas por un vello galeón. Pensei que quizá non estivese desencamiñado pois atopábame moi próximo ao despece.

Foi entón cando me xurdiu a idea de someterme a unha reparación de casco e pensei que non habería sitio mellor que a illa de Ons. Alí marchei un día, fun varar a unha praiña na parte sur de alí, chamada de Pereiró. Atopei alí cun vello mariñeiro alcumado O Cambados, que hoxe está tomando cuncas con Celso Emilio. Deixoume unha vella casa, das máis antigas e illada da illada illa. Recordo que un día polo mes de Novembro, cando o zoar e bruar era de inferno, naufragou un iate á altura da miña casa. Nunca cheguei a saber a súa bandeira pero entre os restos do naufraxio apareceu un canciño asido a un madeiro que traía escangallado o remo da amura de babor, que vén sendo, para os de terra dentro, a pata dianteira esquerda. Recollín o can, cureino do mellor xeito posible e bauticeino co nome de "Carallo". O can e eu vivimos longos tempos felices alimentándonos de peixes, coellos e polbos.

Pero un bo día chegou o Instituto Nacional de Colonización e xa comezaron a complicar as cousas, pois empezaron a descolonizar a illa e case o conseguiron. De seiscentas persoas que vivían alí todo o ano a penas quedan seis familias que van máis ben no verán.

Pero a cousa non quedou así. Apareceu o IRIDA e fixeron tamén o que tiñan que desfacer, quere dicir, o que estaba ben feito pola natureza.

Chimparon a casa-pazo do dono e amo da illa, un tal Riobó, morto por aforcamento porque quixo, cando chegou á illa a gloriosa cruzada do ano 36.

Construíron coa pedra do pazo derrubado unha

escola, unha igrexa e uns apartamentos para a clase dirixente que máis parecen edificacións de Terra de Campos que unhas construcións da Galiza mariñeira. Tamén fixeron tres pistas que parten do desembarcadiro. Unha vai cara ao norte chegando á

praia de Melide, hoxe praia de nudismo, a que eu bauticei como a "Rúa da Perracha". A segunda cara ao oeste ata o faro, por enriba do monte, nomeada por min como "Rúa do Candiño", e a terceira ao sur, chegando á beira da casa do Cambados, miña casa, meu fogar, bautizada por min como "Rúa do Carallo".

Pasaron os anos e cambian os nomes e os homes, pero non as cousas. Desapareceu o IRIDA e saíu o ICONA, esta máis progresista e burguesa e chegaron os campamentos nacionais e estranxeiros, que me chantaron detrás da miña residencia x un campamento, e diante unha construción que parece máis unha estación de servizo de gasolina terceiro - mundista que un comedor para os nenos acampados.

Con tanto movemento na illa nacen dúas compañías navieiras. A do Pancho, hoxe tamén tomando cuncas cos anteriores amigos, que tiña dous "paquebots" zarpando de Bueu rumbo á illa, cando lle cadra, e outra navieira o "Angel da Ría", zarpando de Sanxenxo e Portonovo, segundo estea o tempo.

Pero o progreso non quedou aí. Con tan bos medios de comunicación chega o turismo burgués de Sanxenxo, a Toxa e todo o globo terráqueo e non tan burgués dos porreiros, procedentes das illas Cíes, que invaden a illa.

Con tanta variante de especies inmigradas chegouse a un momento en que non se sabe quen son os verdadeiros indios, indíxenas ou aborixes, se os que estaban ou os que chegaron. Tamén con esta clase de civilización chegou, como era de esperar na sociedade de consumo, os incendios, roubos, as drogas e as venéreas.

E a fermosísima illa de Ons, en pouco tempo, converteuse nun pequeno MOLOCAI, e para acabar o panorama, apareceron os que faltaban, a multinacional do "Winston", os contrabandistas facendo escala nas planadoras, entre viaxe e viaxe para tomar os patróns un "Wiski" en "Casa Checho" ou "Bar Acuña".

E como punto final tamén chegaron as forzas do orde, garda civil, policía e brigadilla, non sei se para gardarnos de ou custodiar ós salvadores da patria como Pío Cabanillas, Fraga, Suárez, que tamén fixeron algunha escala marisqueira, por non citar tamén ao Julio Iglesias e aos paraguaiois.

Para remediar estes males, os colonos decidiron montar un goberno. No primeiro pleno nomean ós ministros seguintes: O Candiño, Almirante en Xefe do Mando Unificado das dornas de vela e motor; O Garulo, Ministro de Fachenda, Contrabando e Defraudación; O Arturo, Ministro da Guerra; O Ramiro, Ministro dos Impostos e Consumos de Alcohois e Xampús; O Terco, foi nomeado por aclamación Primeiro Ministro.

En tan selecto gabinete noméase portavoz oficial ao Delmiro, un mariñeiro que fala en estereofonía. Quedaron vacantes os ministerios de Sanidade e Cultura, pois non hai médico, boticario ou mestre. Tamén quedou vacante o nomeamento de cardeal, arcebispo x primado pois non hai cregos.

Coa coña do goberno, comezaron os cismas e as crises, pois tiñan o problema de nomear Presidente da República de Ons. Despois de moitas discusións,

libacións, deliberacións, cabreos e labazadas, acordouse nomear rei da illa de Ons, que foi votado democraticamente por tódolos membros do goberno en case pleno uso das súas facultades. E foi elixido por unanimidade o meu can, "Carallo", un can culto que ladra en sete idiomas, que veu de terras de alén dos

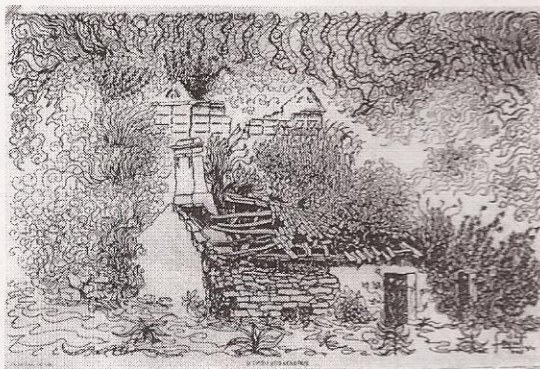
mares e chegou á illa como Moisés, pola auga, agarrado a un madeiro e non dentro dunha cesta. É tan listo que lles fala aos mariñeiros da illa por morse, movendo o rabo en vibracións curtas e longas, ladrando ou ouveando en tódolos idiomas aínda que non hai demo que o entenda.

Solucionado xa o problema do goberno, comezaron os consellos de ministros que se celebraban

tódolos sábados na taberna do Checho, a porta aberta e as deliberacións normalmente prolongábanse ata o amencer mentres houberse viño e xampú.

Como non había nada que arranxar pois todo estaba desarranxado, todo era euforia e alegría. Bebíase a esgalla viño tinto e comíase polbo, nécoras e ameixas e, ás veces, caía unha centola ou uns percebes. E todo acababa co grito feliz da illa de. "Viva o Carallo".

Ate máis ver illa de Ons, que Deus che ampare da Xunta, compañeira.

"José Posada, Sabucedo, Alfonso Posada, Francisco e o autor, posando no Canexol cun congro de 22 Kg."

EN TEMPORADA:
Caza
Lamprea
Angulas
AMPLIA CARTA

Restaurante

Casa Dora

José del Río, 6 - Teléf.: 986 881 383 - MARÍN

